

Ontdek met je klas WOI

DE LORK – DE IEP - 'teksternest

Heuvelland

- **Toerisme Heuvelland – Bezoekerscentrum**
Gratis
De oude pastorie van Kemmel is het ideale instappunt voor een ontdekkingstocht rond de geschiedenis van WOI. Je kan er een documentaire 'Zero Hour' bekijken met het verhaal van d Mijnslag van 1917.
Adres – Contact: Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 8950 Heuvelland - Kemmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be
- **The Pool of Peace - Monument**
Gratis
Deze wordt ook de 'Spanbroekmolenkrater' genoemd, naar de molen die er voor de oorlog stond. Op 7 juni 1917 brachten de Britse troepen 19 ondergrondse mijnen tot ontploffing. Daardoor ontstonden enorme kraters in het landschap. De grootste en meest indrukwekkende is The Pool of Peace.
Adres: Kruisstraat, 8953 Wijtschate
Contact: Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 8950 Heuvelland - Kemmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be
- **De Slag om de Kemmelberg – Wandeling**
€ 3 voor het boekje
De wandeltocht tussen Kemmel en Loker volgt het spoor van de Franse soldaten.
Adres – Contact: Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 8950 Heuvelland - Kemmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be
- **De Lettenberg – Monument**
Gratis
De Lettenberg is een bijheuvel van de Kemmelberg. Eind 1916 beginnen de 'British Engineers and Tunnelers' op de Lettenberg met het uitgraven van de ondergrondse hoofdkwartieren. De betonnen bunkers zijn vier schuilplaatsen in gewapend beton waarvan je er een aantal kan bezoeken.
Adres: Lokerstraat, 8956 Kemmel
Contact: Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 8950 Heuvelland - Kemmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be
- **Ossuaire Français – Monument**
Gratis
Het Franse massagraf aan de voet van de Kemmelberg telt 5.294 soldaten, waarvan slechts 57 zijn geïdentificeerd. Deze gedenkzuil is 18m hoog en stelt de Romeinse godin Victoria voor.
Adres: Kemmelbergweg, 8956 Kemmel
Contact: Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 895 Heuvelland - Kemmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be
- **Kraters en Mijnen – Wandeling**
Wandelkaart € 2
De route verbindt een Duitse mijnschacht met o.a. The Pool of Peace. De route herinnert vooral aan de Mijnslag van 1917.
Adres: Start in Wijtschate, Marktplaats, 8953 Wijtschate
Contact: Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 8950 Heuvelland - Kemmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be
- **Bayernwald**
€ 1 voor jongeren tot en met 25 jaar – leerkrachten gratis op vertoon van lerarenkaart.
Bayernwald is een unieke Duitse site in Wijtschate en bestaat uit 2 luisterschachten, een loopgravenstelsel en 4 bunkers. De site is toegankelijk via een wandelpad door

de gerestaureerde loopgraven, waarbij informatiepanelen de oorlogsgebeurtenissen en het leven aan het front verduidelijken.

Adres - Contact: Tickets bij Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 8950 Heuvelland - Kimmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be
Bayernwald bevindt zich op 6km van de toeristische dienst in Wijtschate.

- **Vergeten Sporen v.s. in Vlaanderen tijdens WOI – Fietstocht**

€ 2 voor fietskaart

De gemeente Heuvelland en de stad Waregem bundelen hun krachten om het landschap te laten spreken door middel van 2 fietsroutes. Deze vertellen het verhaal van de Amerikaanse troepen tijdens WOI. Het is een gemeenschappelijk verhaal, aangezien velen onder hen sneuvelden nabij Kimmel en begraven werden in Waregem.

Adres - Contact: Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 8950 Heuvelland - Kimmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be

Toerisme Waregem, Gemeenteplein 2, 8790 Waregem, T 056/62.12.37 - 056/62.12.90, E toerisme@waregem.be

- **De Bergen – Wandeling**

Gratis

De gemeente Heuvelland en provincie West-Vlaanderen lanceren een smartphone-applicatie waarmee je het lokale wandelnetwerk op een originele en intelligente manier kan verkennen. Bij verschillende punten op de route zie je interviews, foto's en filmpjes.

Contact: Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 8950 Heuvelland - Kimmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be

- **De Korte Twintigste Eeuw – Daguitstap met gids**

Prijs na te vragen

3 authentieke sites stelt de leerkracht geschiedenis in staat om de leerlingen op een halve dag het verhaal van de Kortste 20ste Eeuw te laten ervaren in de praktijk.

'Bayernwald', een Duits loopgravennetwerk uit WOI. Voorbij deelgemeente Dranouter, een bunker uit de Maginotlinie, een relict uit WOII. Onder de Kimmelberg tot slot, een Commandobunker uit de Koude Oorlog.

Adres - Contact: Toerisme Heuvelland, Polenlaan 1, 895 Heuvelland - Kimmel, T 057/45.04.55, E toerisme@heuvelland.be, www.heuvelland.be

leper

- **Comingworldrememberme – Workshop**

€ 5

Tijdens de periode van 2014 – 2018 kunnen mensen wereldwijd workshops volgen om samen 600.000 beeldjes te maken uit klei: 1 beeldje voor iedere gesneuvelde op Belgische bodem. Alle beeldjes samen zullen uiteindelijk de land arts installatie CWRM vormen op het niemandsland van de frontzone rond leper.

Adres - Contact: Kazemat, Bollingstraat 5, 8900 leper, lotte.moeyaert@vzwkunst.be, www.cwrm.be

- **De Ransel – In het spoor van soldaat W.A. Stokes – Bezoekerscentrum + excursie met opdrachten.**

€ 50 (max 25 kinderen)

In 'De Ransel' volgen de kinderen het spoor van W.A. Stokes, een 17-jarige soldaat uit WOI, die begraven ligt in het domein van de Palingbeek, op Hedge Row Trench Cemetery. Aan de hand van de inhoud van zijn ransel, een stapeltje brieven en de doos met persoonlijke spullen, die na zijn dood aan zijn ouders werden bezorgd, stappen ze doorheen de rijke geschiedenis van het domein en zoeken ze naar verbandtussen het oorlogslandschap van toen en het natuurdomein nu. Ze maken en schrijven zelf een gepersonaliseerd postkaartje, waar ze hun gevoelens rond het thema kunnen uiten.

Adres – Contact: Bezoekerscentrum De Palingbeek, Vaartstraat 7, 8902 Ieper – Zillebeke, T 057/23.08.40, E bc.palingbeek@west-vlaanderen.be, www.west-vlaanderen.be/bezoekerscentra.

- **Veldwerk tabletexcursie WOI: van niemandsland naar natuurdomein – Bezoekerscentrum + excursie met tablet**

€ 50 (max 24 leerlingen)

De leerlingen gaan gedurende 3 uur op zoek naar achterliggende verhalen van WOI en de rijke geschiedenis van het Palingbeekdomein. Dit doen ze aan de hand van interactieve opdrachten op het tablet.

Adres – Contact: Bezoekerscentrum De Palingbeek, Vaartstraat 7, 8902 Ieper – Zillebeke, T 057/23.08.40, E bc.palingbeek@west-vlaanderen.be, www.west-vlaanderen.be/bezoekerscentra

- **Van The Bluff naar die Grosse Bastion – Wandeling**

€ 4 voor boekje

Het provinciedomein De Palingbeek tijdens de oorlog.

Adres – Contact: Bezoekerscentrum De Palingbeek, Vaartstraat 7, 8902 Ieper – Zillebeke, T 057/23.08.40, E bc.palingbeek@west-vlaanderen.be, www.west-vlaanderen.be/bezoekerscentra

- **De Mijnslag van 1917 – Fietstocht**

€ 3 voor fietskaart

De themafietstocht laat je kennis maken met het verhaal en de landschappelijke relictten van de Mijnslag. De fietsroute loopt via Wijtschate en Mesen terug naar Zillebeke.

Adres – Contact: Dienst Toerisme, start Hill 60, 8902 Zillebeke, <https://shop.westtoer.be>

- **In Flanders Fields museum – Museum**

€ 4

Het museum legt de focus op de gebeurtenissen van WOI en de Westhoek en doet dit onder andere aan de hand van mensen van over de hele wereld die 100 jaar geleden deel uitmaakten van hetzelfde verhaal.

Scholen die een tocht in de Ieperboog boeken via de educatieve dienst, krijgen tijdens hun museumbezoek automatisch 4 personenverhalen op hun poppy-armband die gelinkt zijn aan de tocht. Leerlingen komen op plaatsen waar een belangrijke gebeurtenis plaats greep, staan op de plek waar de centrale figuren verzorging kregen of in het slechtste geval eindigt het verhaal bij een grafsteentje.

Meer info over onze arrangementen: www.inflandersfields.be/nl/educatieve-dienst

Adres – Contact: In Flanders Fields Museum, Grote Merkt 34, 8900 Ieper, T 057/23.92.20, www.inflandersfields.be, Reservaties – Petra Delvaux / reservaties.iffm@ieper.be

- **Hill 62 – Sanctuary Wood – Monument**

Gratis

Dit Canadees monument is gesitueerd bij Hill 62 in Zillebeke. Om deze heuvel werd in juni 1916 fel gevochten. Nu kan je genieten van een prachtig panorama op Ieper.

- **Menenpoort – Monument**

Gratis

De Menenpoort is het bekendste Commonwealth-oorlogsgedenkteken. Langs de oude Menenpoort trokken de troepen naar het front. De stenen panelen dragen de namen van de 54.896 vermisten. Je vindt er alleen de namen van hen die vielen tussen augustus 1914 en augustus 1917. De Last Post heeft dagelijks om 20u onder de Menenpoort plaats.

Adres – Contact: Menenstraat z.n., 8900 Ieper, T 0477/27.00.61, E info@lastpost.be, www.lastpost.be

- **Hooge Crater Museum – Museum**

€ 2

Op de plaats waar 1 van de hevigste slagvelden van Ieper uitgevochten werd, en recht tegenover de 'Hooge Crater Cemetery' is een uniek WOI-museum gevestigd in een gerestaureerde kerk.

Zowel voor het basisonderwijs als voor het secundair onderwijs zijn er verschillende educatieve mogelijkheden, deze worden online doorgestuurd bij reservatie.

Adres - Contact: Hooge Crater Museum, Meenseweg 46, 8902 Zillebeke, T 057/46.84.46, E info@hoogecrater.com, www.hoogecrater.com

- **Saint-Charles de Potyze - Militaire begraafplaats**
Gratis
Op deze begraafplaats rusten meer dan 4.000 Franse soldaten, waarvan 600 onbekende in een massagraf hun laatste rustplaats vonden.
Adres: Zonnebeekseweg, 8900 Ieper
Contact: Dienst Toerisme Ieper, Grote Markt 34, 8900 Ieper, T 057/23.92.20, E toersime@ieper.be, www.toerisme-ieper.be
- **Kanaaldijk - site John Mc Crae - Militaire begraafplaats**
Gratis
Naast de begraafplaats en de 'concrete shelters in the Canal Bank' kan je ook de kanaaldijk zelf bezoeken over een afstand van 450m. Hier bouwden de 'Royal Engineers' een hele reeks 'shelters en 'dug-outs' in de hoge kanaaldijk. Kort na de wapenstilstand van 1918 deden de vele bunkers ook dienst als eerste noodwoning voor de vele vluchtelingen die terug thuis kwamen.
Adres: Diksmuidseweg naast nr 148, 8900 Ieper
Contact: Dienst Toerisme Ieper, Grote Markt 34, 8900 Ieper, T 057/23.92.20, E toersime@ieper.be, www.toerisme-ieper.be
- **Hill 60 - Monument**
Gratis
De heuvel werd gevormd door de ophoping van uitgegraven aarde bij het aanleggen van de spoorwegbedding.
Vele soldaten die werkten en vochten in de donkere tunnels zijn er ook gestorven en liggen er naamloos begraven. Hill 60 is een begraafplaats zonder grafstenen.
Adres: Zwarteleenstraat, 8902 Zillebeke
Contact: Dienst Toerisme Ieper, Grote Markt 34, 8900 Ieper, T 057/23.92.20, E toersime@ieper.be, www.toerisme-ieper.be
- **Yorkshire Trench en Dug-out - Monument**
Gratis
In 1992 stootte men op onontplofte munitie, constructies en menselijke resten bij het ontginnen van een industriële zone. De loopgraaf werd gerestaureerd in het oorspronkelijke tracé, waaraan de in- en uitgang liggen van een 'deep dug-out' uit 1917.
Adres: Industriezone langs het kanaal Ieper-Ijzer-Bargiestraat, 8904 Boezinge
Contact: In Flanders Field Museum, Grote Markt 34, 8900 Ieper, T 057/23.92.20, E toerisme@ieper.be, www.toerisme-ieper.be
- **De Ieperboog - Fietstocht**
€ 3 voor fietskaart
Op basis van de knooppunten van het fietsnetwerk Westhoek kan je een thematocht maken rond Ieper en de Ieperboog Ypres Salient.
Adres - Contact: Dienst Toerisme Ieper, Grote Markt 34, 8900 Ieper, T 057/23.92.20, E toersime@ieper.be, www.toerisme-ieper.be
- **De Vredesroute - Fietstocht**
€ 2 voor fietskaart
Het is een fietstocht die je laat kennismaken met de Ypres Salient. Vertrekkende vanuit Ieper leidt de route eerst langs het Provinciedomein De Palingbeek, Hill 60 en Hill 62. Je fietst ondermeer langs de militaire begraafplaatsen van 'Tyne Cot Cemetery', het Duitse Soldatenfriedhof en 'Essex Farm Cemetery'.
Adres - Contact: Dienst Toerisme Ieper, Grote Markt 34, 8900 Ieper, T 057/23.92.20, E toersime@ieper.be, www.toerisme-ieper.be

Poperinge

- **Pop-Route - Fietstocht**
€ 3 voor fietskaart

Het is een thematocht over het dagelijkse leven achter het front. Poperinge (of POP zoals de uitheemse troepen zegden) en de omliggende dorpen werden overspoeld door Britse en Franse troepen. Ze zochten daar ontspanning of traiden voor nieuwe acties. De tocht gaat langs vele begraafplaatsen en benadert de verhalen van hoe de soldaten deze oorlog ondergingen en hoe ze weer mens onder de mensen probeerden te worden.

Adres – Contact: Dienst Toerisme, Grote Markt 1, 8970 Poperinge, T 057/34.66.76, <https://shop.westtoer.be>

- **Albert Baert en Poperinge in WOI – ‘We wanen ons in Parijs’ – themawandeling**
€ 4 voor boekje

Een niet bewegwijzerde themawandeling in de reeks ‘Verhalen voor Onderweg’ met dagboekfragmenten van Albert Baert.

Adres – Contact: Regionaal Landschap West-Vlaanderen Heuvels, Vaartstraat 7, 8902 Zillebeke, T 057/23.08.50, www.rlwh.be

- **Executieplaats en dodencellen – Stadhuissite – Monument**

Gratis

€ 50 – gidsbeurt in combinatie met bezoek aan Lijssenthoek Military Cemetery

In de dodencellen/executieplaats komt het verhaal van 4 geëxecuteerden aan bod.

De executieplaats op de binnenkoer van het Poperingse stadhuis en de dodencellen vormen samen een symbolische plaats. Het is de enige site waar het executieverhaal wordt verteld.

Contact: WOI-cel Poperinge, Gasthuisstraat 67, 8970 Poperinge (Ingang via Guido Gezellestraat), T 057/34.66.76, E lijssenthoek@poperinge.be, www.lijssenthoek.be

- **Talbot House en Concert Hall – Museum**

€ 5 per leerling

Eind 1915 openden de aalmoezeniers Philip ‘Tubby’ Clayton en Neville Talbot een soldatenclub in de Britse ‘stad aan het front’ Poperinge. Dit alternatieve ontspanningsoord voor soldaten zou uitgroeien tot het bekendste soldatenhuis van het Britse Leger.

Je kan een geleid groepsbezoek reserveren.

Je kan ook een tablettour reserveren, die bestaat in meerder talen en op elk moeilijkheidsniveau zijn mogelijkheden uitgewerkt.

Adres – Contact: Talbot House, Gasthuisstraat 43, 8970 Poperinge, T 057/33.32.28, E info@talbothouse.be, www.talbothouse.be

- **Lijssenthoek Military Cemetery – Bezoekerscentrum en begraafplaats**

Gratis of € 35 gids per groep

Op het gehucht Lijssenthoek was van 1915 tot 1920 het grootste evacuatiehospitaal van de Ieperboog ingericht. Op de begraafplaats liggen 10.784 slachtoffers begraven. Het is een multiculturele begraafplaats, naast Britten liggen er ook slachtoffers vanuit Frankrijk, Canada, China, Zuid-Afrika, Nieuw-Zeeland, Duitsland en Australië. Het bezoekerscentrum ligt naast de begraafplaats. In het bezoekerscentrum is er elke dag een verhaal van een ander slachtoffer dat op Lijssenthoek rust.

Online zijn educatieve pakketten te downloaden voor de 3de graad lager onderwijs en de 1ste graad secundair onderwijs.

Adres: Boescheepseweg 35A, 8970 Poperinge

Contact: WOI-cel Poperinge, Gasthuisstraat 67, 8970 Poperinge, T 057/34.66.76, E lijssenthoek@poperinge.be, www.lijssenthoek.be

- **Groote beweging, spoorverkeer en andere trafiek in Poperinge 1914-1918 – Diorama en openluchtexpositie 19/9/2014-5/9/2015**

€ 2/pp

De stad is voortdurend in beweging. Aan- en afvoer van soldaten, goederen, gewonden en vluchtelingen: het gebeurt allemaal via een uitgekiend netwerk van spoorlijnen en invalswegen.

Er zijn 10 iPad mini’s te huur. De App kan je ook gratis downloaden op je eigen smartphone.

Adres: Gasthuiskapel, Gasthuisstraat 1A, 8970 Poperinge

Contact: WOI-cel Poperinge, Gasthuisstraat 67, 8970 Poperinge, T 057/34.66.76, E lijssenthoek@poperinge.be, www.poperinge14-18.be

Zonnebeke

- **Tyne Cot Cemetery – Militaire begraafplaats en bezoekerscentrum**
Gratis
De naam Passendaele is gegrift in het collectieve geheugen van Groot-Brittannië en het Gemenebest. Tijdens de Derde Slag van Ieper of de Slag om Passendaele was de menselijke prijs enorm en een stille getuige daarvan is de grootste militaire begraafplaats ter wereld op het vasteland. Op de muur achteraan de begraafplaats staan de namen gegrift van 35.000 vermiste soldaten.
Het moderne bezoekerscentrum geeft een uitzicht op het slagveld en geeft meer inzicht en informatie over de slag.
Adres: Tynecotstraat, 8980 Passendale
Contact: Dienst Toerisme Zonnebeke, Kasteelpark, 8980 Zonnebeke, T 057/77.04.41, E toersime@zonnebeke.be
- **Memorial Museum Passchendaele 1917 – Museum**
€ 3
In 1917 sneuvelen in Passendale in 100 dagen meer dan 400.000 militairen, waarbij de frontlijn slechts enkele kilometers verder terug vastloopt. Het museum wil die tragedie in herinnering houden.
Het educatieve pakket bestaat uit 3 onderdelen: een educatieve handleiding met werkblaadjes voor de leerlingen, een ontleenbare educatieve koffer met tastbare voorwerpen (vooral op het lager onderwijs gericht) en de 'Platoon Experience', wat een educatief pakket voor het secundair onderwijs is. Bij deze 'Platoon Experience' gaan leerlingen zelf als soldaat van 1917 op stap en beleven 1 dag uit de Slag van Passendale: 4 oktober 1917.
Adres: Kasteelpark, 8980 Zonnebeke
Contact: Memorial Museum Passchendaele 1917, Bertin Pilstraat 5A, 8980 Zonnebeke, T 051/77.04.41, E toersime@zonnebeke.be, www.zonnebeke.be en www.passchendaele.be
- **The Legacy – Fietstocht**
€ 2 voor fietskaart
36 km lange fietstocht start aan het Kasteelpark in Zonnebeke, loopt richting Polygoonbos. Naast en in het bos liggen 2 Britse begraafplaatsen.
Adres – Contact: Dienst Toerisme Zonnebeke, Kasteelpark, 8980 Zonnebeke, T 057/77.04.41, E toerisme@zonnebeke.be, <https://shop.westtoer.be>
- **Mysterie in het Polygoonbos – Speurtocht**
Gratis
Help boswachter Eric bij de opheldering van een merkwaardige ontmoeting en verken de geschiedenis van het Polygoonbos met een wandelbrochure voor kinderen en hun ouders. Tijdens WOI leed dit bos erg onder het strijdgewoel. Duizend mensen lieten het leven en ook de natuur bleef niet gespaard.
Adres – Contact: Agentschap voor Natuur en Bos, Vaartstraat 7, 8902 Zillebeke, T 0473/81.40.12, E ann.vansteenhuyse@rlwh.be, www.rlwh.be – facebook: 'speuren in het bos'
- **Buttes New British Cemetery – Militaire begraafplaats**
Gratis
Deze Britse begraafplaats is gelegen in het Polygoonbos. De naam 'Buttes' verwijst naar de schietheuvel van het vooroorlogse Belgische militaire oefenterrein.
Adres: Lange Dreve, 8980 Zonnebeke
Contact: Dienst Toerisme Zonnebeke, Kasteelpark, 8980 Zonnebeke, T 057/77.04.41, E toerisme@zonnebeke.be

Reningelst

- **Kinderen en oorlog – Muzikale vertelwandeling**
€ 200
Vanuit de Kinderbrouwerij is een verteltheaterwandeling uitgewerkt rond 'Kinderen en Oorlog'. Reningelst bevond zich tijdens WOI vlak achter het front van Ieper. Het leven van de kinderen veranderde compleet. Veel van hen vertrokken naar

schoolkolonies in Frankrijk. Diegene die achterbleven leefden tussen de Britse soldaten. Hier bezingen en vertellen ze de oorlog gezien door de ogen van de kinderen.

Adres - Contact: Kinderbrouwerij, Reningelstplein, 8970 Reningelst, T 0496/27.96.58, E kinderbrouwerij@mail.com, www.kinderbrouwerij.com

- **Getekend door de Oorlog - Tentoonstelling**

Tentoonstelling met nieuw werk van Belgische illustratoren, gebaseerd op verhalen uit Reningelst en omgeving.

Er is mogelijkheid tot een geleid bezoek aan de tentoonstelling of het bijwonen van kamishibaivertelvoorstelling adhv de illustraties in de tentoonstelling.

Voor kleinere groepen en gezinnen is er een speurtochtje doorheen de tentoonstelling uitgewerkt.

Adres - Contact: Kinderbrouwerij, Reningelstplein, 8970 Reningelst, T 0496/27.96.58, E kinderbrouwerij@mail.com, www.kinderbrouwerij.com

Wervik

- **WOI - K(I)DSPAD 'Op stap met Fritz door Wervik' - (Begeleide) Wandeling**

€ 5 rugzakje met boekje en spelletjes of € 50 voor wandeling met gids (Wervikse scholen gratis)

Tijdens de WOI werd Wervik 4 jaar lang overspoeld door duizenden Duitse soldaten.

Wil je op een speelse manier meer leren over den Grooten Oorlog in Wervik? Maak dan zeker deze belevingstocht! Zowel in gezins- als in klasverband!

- **Het vernieuwde tabaksmuseum van Wervik - Museum**

€ 50 (per klas, max 25ln), gratis (voor Wervikse scholen)

Het tabakmuseum onderging een volledige metamorfose en staat de komende 5 jaar voor een groot stuk in het teken van de tabak en roken tijdens WOI.

Roken gaf de soldaten rust in deze onrustige en gevaarlijke tijden want voor iemand die niet weet of hij morgen nog leeft is de sigaret of een pijp een finale troost. Tabak was belangrijk voor de mannen aan het front.

Vanaf begin 2015 zal er een educatief pakket zijn voor gezinnen met kinderen als voor kinderen in klasverband.

Adres - Contact: Nationaal Tabakmuseum, Koestraat 63, 8940 Wervik, T 056/95.24.25, E tabaksmuseum@wervik.be, www.nationaaltabakmuseum.be

Langemark - Poelkapelle

- **Duitse Militaire Begraafplaats - Militaire begraafplaats**

Gratis

Wie deze begraafplaats bezoekt, kan dit doen aan de hand van 2 educatieve bundels voor het basis en secundair onderwijs.

Adres: Klerkenstraat 86A, 8920 Langemark

Contact: Dienst Toerisme Langemark - Poelkapelle, Kasteelstraat 1, 8920 Langemark, T 057/49.09.41, E toerisme@langemark-poelkapelle.be, www.langemark-poelkapelle.be

- **Poelcapelle British Cemetery - Militaire begraafplaats**

Gratis

Begraafplaats waar het jongste slachtoffer begraven ligt: John Condon 14j. De jeugdacteur Geert Spillebeen schreef er een boek over.

Adres: Langs de Brugseweg, richting Westrozebeke, 8920 Langemark

Contact: Dienst Toerisme, Kasteelstraat 1, 8920 Langemark, T 057/49.09.41, E toerisme@langemark-poelkapelle.be, www.langemark-poelkapelle.be

- **Gasaanvallenfietstocht (in ontwikkeling, beschikbaar vanaf maart 2015) - Fietstocht**

Gratis

Dienst Toerisme, Kasteelstraat 1, 8920 Langemark, T 057/49.09.41, E toerisme@langemark-poelkapelle.be, www.langemark-poelkapelle.be

- **Guynemer Monument - Monument**

Gratis

Dit monument voor Georges Guynemer wordt bekroond met een sierlijke ooievaar, die verwijst naar zijn (Escadrille des Cogognes', een gevechtsskader van de Franse luchtmacht.

Adres: Guynemerplein, 8920 Poelkapelle

Contact: Dienst Toerisme Langemark – Poelkapelle, Kasteelstraat 1, 8920 Langemark, T 057/49.09.41, E toerisme@langemark-poelkapelle.be, www.langemark-poelkapelle.be

- **Guynemer Wandelpad – Wandeling**

Gratis

Wandelaars kunnen de volledige bewegwijzerde route volgen aan de hand van de ronde groen-witte bordjes. Wie wat meer uitleg wenst bij deze route kan de brochure verkrijgen op de dienst Toerisme aan € 0,50.

Adres – Contact: Dienst Toerisme Langemark – Poelkapelle, Kasteelstraat 1, 8920 Langemark, T 057/49.09.41, E toerisme@langemark-poelkapelle.be, www.langemark-poelkapelle.be

- **Langemarck Vlucht – Wandeling**

Gratis

Daar het front zich stabiliseerde in de regio rond Langemark kregen de langemarknaren de raad om hun huizen te verlaten en met alleen het levensnoodzakelijke te vluchten. Onmenselijke taferelen hebben zich hier afgespeeld. Bij de terugkeer troffen ze een praktisch volledig vernield dorp aan, geen enkel spoor meer van hun in allerijl achtergelaten spullen.

Adres: Start aan de kerk in Langemark

Contact: Dienst Toerisme, Kasteelstraat 1, 8920 Langemark, T 057/49.09.41, E toerisme@langemark-poelkapelle.be, www.langemark-poelkapelle.be

- **Familie op de Vlucht – Wandeling**

Prijs op aanvraag

In deze vertelwandeling brengen 2 Westhoekvertellers het verhaal weer tot leven van de familie Depoorter uit Langemark op hun vlucht voor WOI. De 2 vertellers voeren je enerzijds langs de vluchtroute van deze familie. Anderzijds, en verweven in het vluchtverhaal, de belevenissen van de soldaten ter plaatse, Duitse soldaten deze keer.

Adres: start: Galgestraat 41, aan de hoeve Dekervel, nazaten van de familie uit het verhaal.

Contact: Dienst Toerisme, Kasteelstraat 1, 8920 Langemark, T 057/49.09.41, E toerisme@langemark-poelkapelle.be, www.langemark-poelkapelle.be

- **The Brooding Soldier – Monument**

Gratis

Het werd opgericht ter herinnering aan de 2000 doden van de 1ste Canadese Divisie, die vielen de tegenaanvallen na de Duitse gasaanvallen in 1915.

Adres: Kruispunt Brugsesteenweg – Zonnebekestraat, 8920 Sint-Juliaan

Contact: Dienst Toerisme, Kasteelstraat 1, 8920 Langemark, T 057/49.09.41, E toerisme@langemark-poelkapelle.be, www.langemark-poelkapelle.be

Komen-Waasten-Ploegsteert

- **Berks Cemetery Extension – Militaire begraafplaats**

Gratis

Net over de provinciegrens in Henegouwen ligt een berggraafplaats, waarbij vooral het memoriaal opvalt dat ruim 11.000 Britse en Zuid-Afrikaanse soldaten herdenkt die geen gekend graf hebben. Zij verloren het leven in de kleinere aanvallen die de grote offensieven moesten ondersteunen. Iedere 1ste vrijdag van de maand wordt er om 19h de Last Post geblazen.

Adres – Contact: Toeristische Dienst Komen-Waasten, Rue de Massines, 7782

Ploegsteert, T 056/55.56.00, E office.tourisme.comines-warneton@belgacom.be, www.plugstreet1418.com

- **Plugstreet 14-18 – Bezoekerscentrum met geleide wandeling**

€ 6 per leerling (groep min 20In en met gids-)

Niet ver van het memoraal vind je het interpretatiecentrum 'Plugstreet 14-18 Experience'. Met aantrekkelijke eigentijdse technologieën ontdek je de verschillende aspecten van de Grote Oorlog. Zowel voor het basisonderwijs, als het secundair onderwijs zijn er verschillende educatieve mogelijkheden. Er is een educatieve map beschikbaar, die kan gedownload worden.

Adres - Contact: Plugstreet 14-18 experience, Mesenstraat 156, 7782 Ploegsteert, T 056/48.40.00, E info@rememberplugstreet.com, www.plugstreet1418.com